

EXPRESS POMORSKI

Abonament miesięczny w ekspedycji 2.- zł., w agenturach 2.15 zł., na pocztach już z odnośnieniem do domu 2.34 zł., pod opaską w Polsce 3.50 zł., w innych krajach 4.50 zł. — Abonament kwartalny w ekspedycji 6.- zł., w agenturach 6.45 zł., na pocztach już z odnośnieniem do domu 7.01 zł., pod opaską w Polsce 10.50 zł., w innych krajach 14.- zł. — W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidywanych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odškodowania.

Ogłoszenia na str. 7-lamowej 15 gr. od miejsca milimetrowego, na str. pierwszej 60 gr. od miejsca milimetr., na str. trzeciej i drugiej 40 gr. od miejsca milimetr., Ruch towarzyszy 20 gr. od wiersza tekstowego. — Ogłoszenia tłumaczone, skomplikowane, z zastrzeżeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 25 procent nadwyżki — Z innych krajów 200 proc. nadwyżki. — Konto Pocztów. Kasy Oszczędności, Poznań 201080. — Ogłoszenia płatne natychmiast. — Adres administracji: Toruń, Piekary 14 - Telef. 647. — Za ręko pisy niezamówione redakcja nie odpowiada. — Adres redakcji: Toruń, Piekary 14 - Telefon 647

Rok II.

Toruń-Bydgoszcz-Grudziądz, poniedziałek 1 marca 1926 r.

Nr. 56.

POWIATOWA KASA OSZCZĘDNOŚCI W TORUNIU

instytucja prawa publicznego o popularnej pewności oszczędności od jednego złotego począwszy, a zwłaszcza wkłady przyjmuje i oprocentowuje na dogodnych warunkach dla małoletnich, młodzieży szkolnej i związków zawodowych. Przytem Kasa prowadzi rachunki bieżące i przelewowe oraz uskutecznia przekazy i inkaso na wszelkie miejscowości w Polsce za minimalną prowizję. --- Za zobowiązania Powiatowej Kasy Oszczędności odpowiada powiat toruński całym majątkiem i dochodami.

Przewodniczący Zarządu:
Starosta (-) A. CZARLINSKI

Do walki z bezrobociem!

Dn. 27 b. m. o godz. 6-ej wiecz. odbędzie się w M-stwie Pracy konferencja Ministrów: pracy, skarbu, kolei, robót publ., oraz przemysłu. Na konferencji mają być omówione i ustalone zasady

rządowej akcji kredytowej dla samorządów w celu dania im środków na roboty inwestycyjne związane z akcją zwalczania bezrobocia.

O bezpieczeństwo publiczne na prowincji

P. Ministrowi spraw wewn. — przedłożył onegdaj sprawozdanie ze swej trzydniowej podróży na Górny Śląsk i do Zagłębia Dąbrowskiego inspektor do spraw bezpieczeństwa w min. spraw wewn. p. Mackiewicz.

Celem podróży było zbadanie stosunków bezpieczeństwa publicznego w związku z bezrobociem na tych terenach.

Na podstawie przedłożonego sprawozdania, wydało min. spr. wewn. szereg stosownych zarządzeń.

W dniu dzisiejszym wyjechał p. Mackiewicz do Łodzi, w celu zbadania działalności i zachowania się władz administracyjnych i policji państwowej podczas ostatnich zająć na pogrzebie proletarijczyka, — Rychlińskiego.

Z komisji sejmowych

Sejmowa Komisja Spraw Zagranicznych dokonała wczoraj przydziału referatu ustawy o ratyfikacji traktatów lokarniejskich. Referentem wybrano pos. Niedziałkowskiego (PPS). Do obrad nad tą ustawą Komisja przystąpi w poniedziałek dnia 1 marca b. r.

Sejmowa Komisja Konstytucyjna pod przewodnictwem pos. Polakiewicza (Str. Chł.) przeprowadziła wczoraj dyskusję szczegółową nad pierwszymi pięcioma artykułami ustawy o stanie wyjątkowym. Sprawozdawcą jest pos. Dubanowicz (Ch.N.). Godzi się zaznaczyć, że do art. 2 projektu wyliczającego artykuły Konstytucji ulegające za-

wieszeniu z chwilą wprowadzenia stanu wyjątkowego żadnych poprawek nie zgłoszono. Głosowanie odroczone do czasu ukończenia dyskusji szczegółowej. Komisja postanowiła odbywać stałe posiedzenia w środy i piątki.

Sejmowa Komisja Budżetowa zakończyła rozprawę ogólną nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Reform Rolnych. Na najbliższym posiedzeniu, które odbędzie się w przyszły wtorek komisja przystąpi, po wysłuchaniu końcowego przemówienia ref. pos. Kaweckiego (ZLN), do dyskusji szczegółowej.

wyborów do prezydium klubu na skutek zamianowania dotychczasowego prezesa, p. Barlickiego, ministrem Robót Publicznych. W głosowaniu wybrano na prezesa p. dr. Zygmunta Marka, zaś na pierwszego wiceprezesa p. Mieczysława Niedziałkowskiego.

Posłowie Dziduch i Kudelski (Radykalne Stronnictwo Chłopskie) zakomunikowali wczoraj prezydium Stronnictwa Chłopskiego, iż zgodnie z uchwałami Kongresu swego stronnictwa jakiegoś niedawno odbył w Lublinie, a mającymi mieć na celu połączenie się obu stronnictw — są skłonni odbyć na ten temat konferencję. W godzinach wieczornych, na wspólnej naradzie — uchwalono połączenie się wzmiankowanych stronnictw pod nazwą: Radykalne, Klasowe Stronnictwo Chłopskie, oraz utworzenie jednego klubu parlamentarnego: Stronnictwa Chłopskiego.

Wiadomości sejmowe

Wczoraj w godzinach południowych odbyło się w gabinecie P. Marszałka Sejmu posiedzenie konwentu seniorów. Na porządku dziennym była przedyskutowana sprawa zmiany przewodnictwa w Komisjach sejmowych, która się stała aktualną ze względu na dokonane przegrupowania na terenie sejmowym.

Sprawę tę po dyskusji odroczone. Następnie rozpatrywano propozycję przewodniczącego komisji budżetowej, p. Głabińskiego, ażeby kluby desygnowały stałych członków i ich zastępców do komisji budżetowej, zamiast — jak to jest dotychczas — niestałych. Po dłuższej dyskusji propozycji p. Głabińskiego nie uwzględniono. W końcu postanowiono odbyć plenarne posiedzenie Sejmu w przyszły wtorek i środę.

Klub parlamentarny P. P. S. dokonał wczoraj uzupełniających

Wystąpienie ks. J. Bursche

Superintendent kościoła ewangelicko - augsburskiego w Warszawie, ks. Juljusz Bursche wysłał list do arcybiskupa Upsali Söderbloma, prosząc go, by wywarł wpływ na opinię szwedzką w kwestji przyznania Polsce stałego miejsca w Radzie Ligi Narodów.

Wojewoda Bilski ustępuje (?)

KATOWICE, 26.2 (AW). — Prasa niemiecka donosi o odwołaniu ze stanowiska woj. Śląskiego, dr. Bilskiego. Według wiadomości tych woj. Bilski ma z dniem 1 marca otrzymać 8-tygodniowy urlop i więcej na swe stanowisko nie powrócić. Ze sfer miarodajnych informują nas, że pogłoska ta jest pozbawiona wszelkich podstaw, a p. wojewoda o tej „decyzji rządu“ dowiedział się dopiero z dzisiejszej prasy niemieckiej.

A „Volksbund“ --- górą!

KATOWICE, 26.2 (AW). — „Volksbund“ ogłosił dziś w pismach niemieckich, że policyjne rewizje w budynkach i biurach Volksbundu zostały już ukończone i wobec tego z dn. 27 b. m. Volksbund podejmuje swe czynności, przyczem wzywa wszystkich członków do jednolitego frontu i do walki o swe prawa.

Pożar teatru w Chelmie

TORUŃ, 26.2 (AW). W Chelmie spalił się budynek mieszczący teatr świetlny „Colosseum“. Mimo energicznej akcji straży ogniowej, budynek spalił się doszczętnie. Straty są bardzo duże.

Dolar i Złoty

Wczoraj Bank Polski płacił za dolara 7,75 zł. W obrotach międzybankowych żądano 7,85

Z GIELDY ZBOŻOWEJ I Z RYNKU WARSZAWSKIEGO.

Na giełdzie zbożowo-towarowej sytuacja bez zmiany, podaż wystarczająca, ceny utrzymane z dnia poprzedniego.

Większe transakcje zależne są od stabilizacji waluty.

Na rynku jęczmarnym nastąpiła dalsza zniżka cen. Brak wszelkiego popytu, wobec czego właściwie notowań nie było. W poszczególnych drobnych transakcjach sprzedawano jedną skrzynię (1440 szt.), po 200 zł. Przewidziana jest dalsza zniżka cen od poniedziałku do 190 zł. a nawet 180 zł. na skrzyni. Na rynku mięsny bez zmian.

W sprawie zająć podhajskich Postulaty Rządu Polskiego

WILNO, 26.2. (A. W.) Postulaty rządu polskiego przedłożone przez przedstawicieli władz miejscowych władzom kowieńskim w sprawie zajęcia podhajskiego są następujące: 1) Władze polskie protestują przeciw targnięciu litewskich straży granicznych na terytorjum polskie, 2) Jeśli Litwini roszczą pretensje terytorjalne co do niektórych odcinków naszego pogranicza, to mogą się z władzami polskimi porozumiewać polubownie i w

drodze pokojowej załatwić wszelkie spory w myśl uchwały Rady Ambasadorów, mianowicie za pośrednictwem mieszanej komisji granicznej polsko-litewskiej. 3) W marcu r. ub. podczas identycznego zatargu o las podhajski naczelnik powiatu wilkomierskiego, z którym prowadzone są obecnie pertraktacje, osobiście na miejscu przekonał się, że las ten należy do Rzplitej Polskiej i nakazał opuszczenie lasu przez litewską straż graniczną.

Oświetlenie rządu kowieńskiego

GENEWA, 26.2. (PAT). — Rząd litewski złożył dnia 24 b. m. za pośrednictwem swego delegata w Genewie w Sekretarjacie Ligi Narodów notę w sprawie incydentu na granicy polsko-litewskiej w zupełnie fałszywym świetle przedstawia przebieg wypadków, insynuując, że wojska polskie przekroczyły linię demarkacyjną, którą zatwierdziła Rada Ligi Narodów w lutym 1923 r. i która stała się podstawą do decyzji Konferencji Ambasadorów z 14 marca 1923 r. w sprawie granicy litewskiej. W

kołach Ligi Narodów dokładnie zdają sobie sprawę z tego, że nota rządu litewskiego jest manewrem politycznym, mającym na celu propagandę antypolską w przededniu doniosłej sesji Rady Ligi Narodów.

Wobec oficjalnego kroku delegata litewskiego, delegat polski przy Lidze Narodów złożył dziś, po uprzednio odbytej konferencji z Avenelem, zastępcą nieobecnego sekretarza generalnego Drummonda, notę, która wyjaśnia faktyczny stan wypadków na odcinku Podhaje.

Wybuch w gazowni poznańskiej

Zabitych na razie nie stwierdzono
Rannych jest wielu

POZNAŃ, 26.2 (PAT). Dnia 26 b. m. o godz. 13 m. 30 w Poznaniu nastąpił wybuch zbiornika gazu w miejscowej gazowni. Siła wybuchu była tak wielka, że szyby okienne nie tylko w domach najbliższych, ale nawet dosyć daleko odległe, popękały. Uszkodzone zostały też dachy niektórych domów. Zabitych na razie nie stwierdzono, są natomiast osoby ranne, których liczba narazie nie jest ustalona. Przyczyną wybuchu jest, według wszelkiego prawdopodobieństwa, krótkie spięcie, które nastąpiło w przewodnikach elek-

trycznych do pomp obsługujących gazownię. Z tych pomp, które służą do pompowania smoly, ogień przedostał się prawdopodobnie do zbiornika. Niema żadnych danych, żeby wybuch był dziełem akcji zbrodniczej. Po godzinnej akcji ratowniczej pożar udało się zlokalizować tak, że drugi zbiornik, znajdujący się obok, przestał być zagrożonym. Na miejsce wypadku stawiła się bezzwłocznie komisja sądowa. Pilnowanie porządku na miejscu wypadku objęła policja i wojsko.

Wycieczka parlamentarzystów polskich w Estonji

TALLIN, 26.2 (PAT). Wczoraj rano polska delegacja parlamentarna przybyła do Narwy. Po uroczystościach powitalnych na dworcze delegacja zwiedziła miasto, ratusz, muzeum i zakłady przemysłowe. Z Narwy delegacja parlamen-

tarzystów polskich udała się do Kochtel, gdzie oglądano eksploatację łupku palnego oraz nowo-wybudowaną fabrykę olejów.

Po obiedzie wycieczka parlamentarzystów polskich wyjechała do Dorpatu.

Senator Szychowski składa mandat senatorski Następcą będzie p. dr. Steinborn z Torunia.

Senator p. mecenas Szychowski nadesłał w sobotę 27. bm. pismo na ręce prezesa Zarządu Wojewódzk. NPR., w którym donosi, iż z dniem 28. lutego br. składa mandat senatorski. P. mec. Szychowski — jak wiadomo — został do Senatu wybrany w roku 1922.

Powodem złożenia mandatu jest to, że dotychczasowy wspólnik p. mec. Szychowskiego — p. mec. Wroniecki — otwiera własną kancelarię w Katowicach. Mec. Szychowski postanowił zatem prowadzić swoją kancelarię osobiście, wobec czego piastowanie mandatu okazało się niemożliwe. Poza tym p. mec. Sz. będzie brał żywy udział w pracach organizacyjnych NPR. na Pomorzu, czego dowodem jest wejście do Zarządu Wojew. N. P. R. na Pomorze (wybór nastąpił na Zjeździe dn. 21. bm.).

Następcą mec. Szychowskiego będzie p. dr. Steinborn z Torunia. Zastąpi on ten działacz na niwie narodowej i społecznej bę-

dzie zatem reprezentował pomorski narodowy ruch robotniczy w Senacie. Życzy Mu na tem stanowisku owocnej pracy.

Redakcja.

(Wszelkie inne wiadomości o złożeniu mandatu przez mec. Szychowskiego i osobie następcy, które pojawiły się w ostatnich dniach w niektórych dziennikach, nie odpowiadają prawdzie).

PRZYPOMINAMY,

że numer dzisiejszy jest ostatnim w miesiącu lutym. Kto więc dotąd nie wniósł prenumeraty na miesiąc marzec — niechaj to niezwłocznie uczyni. Prenumerata na miesiąc marzec wynosi: w administracji 2 zł., w agencjach 2,15, na wszystkich urzędach pocztowych (już z odnośnieniem do domu) 2,34 zł.

KRONIKA

Marzec
1
Poniedziałek

Niedziela
N. Sucha
Poniedziałek
Albina
Wtorek
Simpliejusza

— **Co grają w teatrze?** Dziś w niedzielę po południu o 3,30 (ceny niższe) „Świerszcz za kominem”.

Wieczorem o godz. 7,30 komedia „Król”.

W poniedziałek operetka „Romantyczna Amerykanka”.

— **Cyrk „Express”** (wielka sala Parku Wiktorji) daje w dzisiejszą niedzielę dwa przedstawienia: popołudniowe o godz. 3, wieczorne o godz. 8ej. Program jak zwykle bardzo ciekawy.

— **Przestępczość w Toruniu**, a szczególnie kradzieże i włamania — wzmagają się. W ostatni dwóch dniach notowała kronika policyjna cały szereg kradzieży i włamań, z których najważniejsze podajemy:

— P. Helena Hoppe (Mickiewicza 124) zgłosiła kradzież garderoby z włamaniem — szkody wyrządzono na ok. 250 zł.

— Anna Juhnke (M. Garbary 3) doniosła o kradzieży z włamaniem. Skradziono rozmaitych rzeczy na ok. 115 zł.

— Nawet do lokalu Związku Inwalidów (Wysoka 12) włamali się złodzieje i skradli garderoby za 175 zł.

— **Usiłowano włamać się** do mieszkania p. Ludwika Makowskiego (Szeroka 2).

— O podobnych wysiłkach włamywaczy doniosła p. Elza Bartz (Bydgoska 60). Sprawcy zrobili już kilka dziur w drzwiach koło zamku, lecz zostali spłoszeni przez właścicielkę mieszkania.

— **Aresztowano**: 2 kobiety za włóczęgostwo i upraw. nierządu; jednego osobnika za włóczęgostwo; jedną kobietę podejrzaną o kradzież; jednego pijaka.

— **Nieudala sprzedaż drożdży**. Dwóch osobników zaoferowało pewnemu piekarzowi przy ul. Grudziądzkiej sprzedaż drożdży. Gdy osobnicy ci nie chcieli zdradzić źródła pochodzenia towaru, zawiadano policję, która po stwierdzeniu tożsamości zwolniła aresztowanych.

— **Nowy Zarząd Zw. Kolarzy ZPP. koła toruńskiego** — wybrany na walnym zebraniu 16 bm., składa się z kolegów: Prezes: Hildebrandt; zastępca: Wardęga; sekretarz: Brosz; zastęp.: Radzyski; skarbnik: Stocki; lawnikami Kubiak i Urbanek; rewizorami kasy: Kryza, Kotowicz i Kubiak. W sprawach związkowych należy się zwracać do prezesa lub sekretarza.

GRUDZIADZ.

— **Na moje ręce** nadesłała firma Wendisch dalszą ratę na rzecz komitetu pomocy bezrob. w wysokości 200 zł. Za hojny dar w im. bezrob. dziękuję.

Antczak, przew. Rady miejsk.

— **Kaczka dziennikarska**. Puszczono w świat wiadomość, że p. Wiktor Kulerski sprzedaje swoje zakłady i „Gazetę Grudziądzką” Polskiemu Stronnictwu Ludowemu.

Wiadomość ta jest najwykolejszą „kaczką dziennikarską”.

Nakładem Drukarni Robotniczej W. Pawlak i Spółka w Toruniu.
Redaktor naczelny: A. Antczak
Redaktor odpowiad.: M. Musiał

10-dniowa nadzwyczajna sprzedaż

białych płócien

w całej Polsce znane z swej jakości Fabryki Żyrardowskiej i Widzewskiej Manufaktury

od 26-go lutego do 6-go marca 1926 r.

Płótno I a metr 0,97
„ prześcieradłowe bardzo trwałe 140 szerokie metr 2,45

Płótna żyrardowskie:

Płótno lepsze żyrardowskie tkanina kcszul. metr 1,38
„ bardzo dobre żyrardowskie Silesja 90/84 „ 1,60
„ nadzwyczaj dobre żyrardowskie Tyrolskie „ 1,76

Wszelkie inne płótna żyrardowskie jak Madapolam, Chiffon, Nansug, Batysty nadające się na elegancką damską bieliznę, również płótna żyrardowskie prześcieradłowe i na podpinkę we wszystkich szerokościach i gatunkach oraz żyrardowskie obrusy, serwetki, nakrycia, ręczniki i t. d. czysto lniane w wielkim wyborze

znacznie niżej ceny fabrycznej.

Płótna widzewskie:

Płótno widzewskie Ludowe metr 1,58
„ „ Wieliczka metr 1,76
„ „ 100 szt. 34,50
„ „ 1000 szt. 49,50
„ „ 2000 szt. 74,50

Płótna na powłoki, prześcieradła i podpinkę:

Płótno widzewskie Ludowe 140 szerokie metr 2,95
„ W. 140 szerokie „ 3,70
Widzewskie Madapolam, Silesja, Chiffon, Nansug, Batysty itd. itd. po niezwykle niższych cenach.

Surówka metr 0,85
Ręcznikowe bardzo trwałe „ 0,74
„ w dobrym gatunku „ 1,10
Pościelowe nadzwyczaj trwałe kolory „ 1,18
Firany biały madras „ 0,55
„ I a białe „ 0,90
„ odpasowane kolor., trwałe kolory okno 8,95
Szewiot wełniany modne kraty metr 2,65
„ we wszystkich kolorach ca. 115 cm. „ 2,65

We wszystkich innych oddziałach na ten czas specjalnie niższe ceny.

Ceny w tym czasie tylko za gotówkę.

Hurtownia Czesław Buza

Telefon 117.

TORUŃ

Telefon 117.

Dom wysyłkowy na Pomorze i Wielkopolskę.

CYRK „EXPRESS” W. Muszyński. Toruń w „Parku Wiktorji”.

Jeden z największych cyrków w Polsce. — Tylko pierwszorzędne krajowe i zagraniczne siły artystyczne. Arena cyrkowa założona na wielkiej ogrzanej sali z amfiteatrami i wygodnymi siedzeniami. Przedstawienia codziennie o g. 8 wiecz. W niedziele i święta po 2 przedstaw. o 3 po poł. i o 8 wiecz. GENE MIEJSC: Łoza kupon 3 zł., krzesło I. miejsce 2,50 zł., amfiteatr 2 zł., 1,50 i 1 zł., galerja 80 gr., żołnierze 50 gr. Gra codziennie orkiestra wojskowa.

Na nadchodzący sezon wiosenny

polecamy

w wielkim wyborze nowości w konfekcji damskiej i wszelkiego rodzaju materiałach po korzystnych cenach

DOM HANDLOWY M. S. LEISER

Telefon nr. 316

TORUŃ

St. Rynek 34/35